

4e Jaargang, nr. 2 - extra editie 2003

Een uitgave van Stichting OCaN • Laan van Meerdervoort 145A • 2517 AX Den Haag

EXTRA EDITIE

PROVINCIALE VERKIEZINGEN OP 11 MAART

Dinsdag 11 maart zijn er verkiezingen voor de Provinciale Staten. Als u mag deelnemen aan de verkiezingen heeft u al een tijdje terug een oproepkaart ontvangen. Waarom u zou moeten gaan stemmen? In deze extra editie van OCaN-info zullen we enige informatie geven over de Provinciale Staten, wat zij doen en wat zij voor u kunnen betekenen.

ELEKSHON PROVINSIAL DI 11 DI MART

Djamins 11 di mart tin elekshon pa Staten Provinsial. Si bo tin derechi di partisipá n'e elekshon aki, lo basta dia pasá bo a risibí un karchi di konvokashon. Pakiko lo bo mester bai vota? Den e edishon ékstra aki di OCaN-info nos lo duna algun informashon tokante Staten Provinsial, kiko nan ta hasi i kiko nan lo por nifiká p'abo.

**PROVINCIALE
STATENVERKIEZINGEN**
11 maart 2003

**Maak gebruik van uw stemrecht!
Hasi uso di bo derecho di vota!
Make use of your right to vote!**

WAT ZIJN DE PROVINCIALE STATEN?

In Nederland zijn er twaalf provincies. De Provincie is de bestuurslaag tussen de rijksoverheid en de gemeenten. Deze 'extra' bestuurslaag is nodig, omdat er vele zaken zijn die te groot zijn voor gemeenten en te klein voor de rijksoverheid.

De Provincie kent een democratisch gekozen bestuur. De leden van de Provinciale Staten (PS genoemd) worden eens in de vier jaar direct gekozen door de inwoners van de betreffende provincie. Op 11 maart 2003 is het weer zo ver.

Tot 11 maart vormen de PS het algemeen bestuur van de provincie. Na 11 maart komt daar verandering in. Dan vormen de PS niet meer het bestuur van de provincie, maar treden ze op als volksvertegenwoordigers, net als hun collega's in de Tweede Kamer en de gemeenteraad. Vanaf 11 maart moeten de PS het bestuur van de provincie (de Gedeputeerde Staten) controleren. Op 11 maart mag u door uw stem uit te brengen bepalen wie van de kandidaten u mag vertegenwoordigen in de Provinciale Staten.

De grootte van het PS is afhankelijk van het aantal inwoners per provincie. Zo heeft Noord-Holland 79 leden, Zuid-Holland (de grootste provincie) er 83 en Zeeland (de kleinste provincie) 47 leden.

De partij die het grootst is geworden bij de Provinciale verkiezingen vormt doorgaans het 'dagelijks bestuur', het College van Gedeputeerde Staten, vaak in een coalitie met

een andere partij. Op landelijk niveau is deze

vergelijkbaar met de regering; op gemeentelijk niveau met het College van Burgemeester en Wethouders (B&W). De 'voorzitter' van het College van Gedeputeerde Staten is de Commissaris van de Koningin. Deze commissaris

wordt niet gekozen, maar benoemd bij Koninklijk Besluit door het Rijk.

De Provincie krijgt inkomsten uit onder meer het Provinciefonds en 'Doeluitkeringen' (voor een voorafgesteld doel) van het Rijk. Provincies mogen ook zelf belasting heffen. De begroting van Zuid-Holland omvat 650 miljoen euro; die van Noord-Brabant 464 miljoen euro.

Wat doen de Provinciale Staten?

De Provinciale Staten – zeg, de volksvertegenwoordiging op provinciaal niveau – stelt het provinciaal beleid vast en houdt toezicht op de uitvoering daarvan. De Provincie heeft een breed takenpakket die de kiezer direct raakt.

De belangrijkste taken liggen op het terrein van: ruimtelijke ordening, water en milieu, verkeer en vervoer, economie, natuur en landschap, welzijn en cultuur, zorg en toezicht op gemeenten. De Provincie heeft vaak een coördinerende taak; zo zet de afdeling Zorg, Welzijn en Cultuur van de Provincie Noord-Holland zich in voor de spreiding, bereikbaarheid en toegankelijkheid van zorgvoorzieningen. Deze afdeling werkt hierin samen met zorginstellingen, gemeenten, financiers van de zorg en patiënten-consumentenorganisaties. Het Jeugdbeleid van de Provincie wordt ook afgestemd met de gemeenten. Wat betreft integratie, de Provincie bevordert activiteiten die zijn gericht op de participatie van allochtonen.

De Provincie regelt in grote lijnen het wonen, werken en recreëren in een schone omgeving.

Zij maakt hiervoor streekplannen. Waar komen woningen, waar bedrijventerreinen en waar groen? Hierover gaat de Provincie.

Provincie Zuid - Holland

Een greep uit een aantal actuele kwesties bij de provincie Zuid-Holland is de volgende:

Op het gebied van infrastructuur speelt de zeewaartse kustverbinding, het voortbestaan van Rotterdam Airport, het aanleggen van de ontbrekende stukken A4 Midden-Delfland en Hoekse Waard, gratis openbaar vervoer in de spits, de invoering van het kilometerrijden en de

aanleg van de Tweede Maasvlakte.

Wat betreft integratie gaat het om de ondersteuning van specifieke

minderhedenorganisaties (organisaties als Forsa), om het stimuleren van etnisch ondernemerschap, het actief stimuleren van evenredige spreiding om witte en zwarte scholen tegen te gaan, stemrecht voor buitenlanders die hier vijf jaar zijn, het al dan niet ondersteunen van activiteiten die tegen de Christelijke waarden indruisen, gespreid wonen. Andere zaken die spelen hebben bijvoorbeeld te maken met wonen: behoud van goedkope woningen op Vinex locaties en het stimuleren van eigenwoningbezit.

Ook economie en werkgelegenheid zijn belangrijk: moet de glastuinbouw worden uitgebreid en is er nog plaats voor grootschalige industrie in Zuid-Holland?

Ook bestuurlijke vernieuwing speelt op provinciaal niveau: de

gekozen Commissaris van de Koningin bijvoorbeeld, de Randstadprovincie (Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht) en uitbreiding van referenda.

Veel kwesties hebben een sterke link met de landelijke en gemeentelijke politiek: de

**Ouderenpartij
NH / VSP**

invoering van bordeelverboden, meer respect voor de zondagsrust,

overheidssubsidie die kunst- en cultuurprojecten toegankelijk moet maken voor scholieren, samenwerking van (regionale) TV zenders.

Kiezen leden Eerste Kamer

Een zeer belangrijke taak van de leden van de Provinciale Staten bestaat uit het kiezen van de leden (senatoren) van de Eerste Kamer. Op 26 mei 2003 kiezen de nieuw gekozen leden van de Provinciale Staten van alle twaalf provincies de 75 leden van de Eerste Kamer.

De senatoren uit de Eerste Kamer kunnen op hun beurt wetten van de Tweede Kamer (de landelijke volksvertegenwoordiging) goedkeuren en afkeuren.

Wat kunnen de PS voor u betekenen en waarom zou u stemmen op 11 maart?

Veel zaken die spelen in de samenleving stoppen niet bij de gemeentegrens. Hierbij kunt u denken aan het openbaar vervoer, aanleg van wegen, verbetering van het milieu en behoud van natuureservaten, het subsidiëren van de steunfunctie-instellingen voor minderheden (Provinciale minderhedenbeleid; hieronder valt bijvoorbeeld Profor/Forsa uit Amsterdam, Forsa Zuid-Holland), ouderenbeleid, geestelijke gezondheidszorg, jeugdbeleid, sport en huisvestingszaken. Elke partij heeft daar verschillende ideeën over. De Provinciale Staten bepalen het beleid voor de komende vier jaar op onder meer bovenstaande terreinen.

Wilt u invloed uitoefenen op bijvoorbeeld de uitbreiding van het wegennet of het openbaar vervoer, of vindt u het belangrijk dat er steunfunctie-instellingen blijven bestaan voor

Antillianen en Arubanen, dan is het belangrijk te gaan stemmen op dinsdag 11 maart op de partij die uw keuzes deelt.

bod die spelen voor uw Provincie. Uiteindelijk komt er een partij uit die het meest overeenkomt met uw standpunten.

Op wie moet u stemmen?

Speciaal voor de Provinciale Statenverkiezingen zijn er websites in het leven geroepen die u bij uw keuze kunnen helpen:

www.ukomttochook.nl
en www.provincies.nl
Het is raadzaam deze te bekijken: partijen kunnen per Provincie

nogal eens verschillen, omdat de kwesties die spelen vaak verschillend zijn. U kunt op deze sites de provincie kiezen waar u woont.

Vervolgens kunt u de Provinciale stemwijzer invullen: hier komen allerlei onderwerpen aan

Antilliaanse kandidaten

Mocht u op zoek zijn naar Antilliaanse en/of Arubaanse kandidaten voor de Provinciale Statenverkiezingen, ze staan in drie provincies op de lijst van verschillende politieke partijen. Opmerkelijk is de Politieke Partij "Alianza" in Zuid-Holland waar acht Antilliaanse en Arubaanse kandidaten op voorkomen.

De Antilliaanse en Arubaanse kandidaten die een gooi doen naar het statenlidmaatschap zijn:

Flevoland	Oswaldo Dulzaides	Groenlinks	nummer 10
	Ed Gumbs	Partij van de Arbeid	nummer 7
Utrecht	Hubert Fermina	D66	nummer 5
Zuid-Holland	Humphrey Koeiman	Groen Links	nummer 20
Villes Franken	Renzo Maduro	Politieke Partij "Alianza"	nummer 1
Fai Rodriguez	Alfred Bacuna	Politieke Partij "Alianza"	nummer 2
Carlos Tromp	Dolores Hart	Politieke Partij "Alianza"	nummer 8
Charlene Martijn	Charlene Martijn	Politieke Partij "Alianza"	nummer 10
Roland Veeris	Roland Veeris	Politieke Partij "Alianza"	nummer 21
		Politieke Partij "Alianza"	nummer 24
		Politieke Partij "Alianza"	nummer 25
		Politieke Partij "Alianza"	nummer 28

Marnix Arendshorst en Irene Gumbs

KIKO TA STATEN PROVINSIAL?

Na Hulanda tin diesdos provinsia. Provinsia ta e kapa di atministrashon entre gobièrnu di reino i e gemeentenan. E kapa di atministrashon "èkstra" aki ta nesesario pasobra tin varios asuntonan ku ta demasiado grandi p'e gemeentenan i demasiado chikí p'e gobièrnu di reino.

E provinsianan tin un gobernashon demokrátikamente eligí. Un bia den kada kuater aña e miembronan di Provinciale Staten (Staten Provinsial), yamá PS, ta keda eligí direktamente pa e habitantenan di e provinsia en kuestion. Dia 11 di mart 2003, un bia mas, nos t'asina leu.

Te ku 11 di mart PS ta forma e gobernashon general di e provinsia.

Despues di 11 di mart esaki lo bin kambia. Na e momentu ei e PS no ta forma e gobernashon dj' e provinsia, pero nan lo aktua komo parlamentario, meskos ku nan koleganan den Tweede Kamer i den gemeenteraad. Entrante 11 di mart e PS mester kontrolá gobernashon di e provinsia (e asina yamá Gedeputeerde Staten). Riba e dia 11 di mart abo, pa medio di bo voto, por determiná ken di e kandidatonan tin mag di representabo den Staten Provinsial. Tamaño de PS ta dependé di e kantidat di habitante di kada provinsia. Asina bo ta haña ku Noord-Holland tin 79 miembro, Zuid-Holland (e provinsia di mas grandi) tin 83 i Zeeland (e provinsia di mas chikí) tin 47 miembro.

E partido ku a sali esun di mas grandi den elekshonnan Provinsial, generalmente ta bai forma e direktiva prinsipal, yamá ("dagelijks bestuur"), het College van de Gedeputeerde Staten, hopi bia den un koalishon ku un otro partido.

Riba un nivel nashonal esaki ta komparabel ku e Gobièrnu; na nivel di gemeente ku e Kolegionan

di Burgemeester i Wethouders (B&W).

E "presidente" di e Kolegio di Gedeputeerde Staten ta e Komisario di La Reina.

E komisario no ta keda elegí, pero nombrá dor di Reino pa medio di un Dekreto Real.

Entradanan di e Provinsia ta bini for di, entre otro, e Fondo di Provinsia (Provinciefonds) i e asina yamá "Doeluitkeringen" (Supsidio pa metanan spesifikamente determiná) di Reino. Tambe ta permití pa Provinsianan mes kobra belasting. E presupuesto di Zuid-Holland ta monta 650 miyon euro; esun di Noord-Brabant 464 miyon euro.

Kiko ta trabou di Staten Provinsial ?

E Staten Provinsial – pues, e parlamento riba un nivel provinsial – ta determiná e maneho provinsial i ta tene supervishon riba e ehekushon dj'esei. E Provinsia tin un kantidat konsiderabel di tarea ku direktamente ta afektá e votadó.

E tareanan di mas importante ta riba e tereno di ordenashon teritorial, awa i medio ambiente, tráfiiko i transporte, ekonomía, naturalesa i paisahe, asistensia sosial i kultura, kuido i supervishon di e gemeentenan. Hopi bia e Provinsia tin un tarea di kordinashon; den e konteksto ei e departamento di Kuido, Asistensia Sosial i Kultura di Provinsia Noord-

Holland ta esforsá su mes pa ekstenshon, alkansabilidad i

aksesibilidad di fasilidatnan di asistensia sosial. Pa logra esei e departamento aki ta traha

konhuntamente ku institushonnan di kuido, e gemeentenan, finansiadónan di e organisashonnan di kuido i di pashènt-

konsumidó. Tambe nan ta sintonisá e maneho di Asuntonan di Hubentut di Provisia ku e gemeentenan. En kuantu integrashon, e Provisia ta promové aktividatnan ku ta

dirigí pa fomentá partisipashon di aloktonnan. Den terminonan general, e Provisia ta regla e manera pa biba, pa traha i di por rekrea den un ambiente limpi. Pa logra esei e ta traha plannan regional. Na unda ta bini vivienda, unda lo bini tereno pa negoshi i fábrica i kaminda ta planta mata i palu? Eseinan ta tareanan ku Provisia ta okupá su mes kune.

Provisia di Zuid-Holland

Riba e tereno di infrastruktura entre otro ta hunga un ròl konekshon di kosta pa laman, sobrevivensia di Rotterdam Airport, konstrukshon di e partinan ku falta di A4 Midden-Delfland i Hoeksewaard, transporte públiko gratis durante oranan drùk, introduskshon di kobra pa kada kilometer kori i konstrukshon di e Segundo Maasvlakte.

En kuantu integrashon ta trata di e apoyo di organishonnan espesifikamente pa minorianan (organisashonnan manera Forsa), pa stimulá iniciativa impresarial étniko, pa aktivamente enkurashá un repartishon proporshonal pa kombati skolnan "blanku" i "pretu", derechi di voto pa estranheronan ku tin sinku aña bibá aki, apoyá of no apoyá aktividatnan ku ta kontrario na balornan Kristian i biba repartí.

Otro asuntonan ku ta hunga un ròl por ehèmpel tin di haber ku vivienda: konserbashon di viviendanan barata na sitionan Vinex i stimulashon di

poseshon di un propio kas. Ekonomia i empleo tambe ta

importante: mester ekspandé hortikultura bou di glas i te ainda tin lugá pa industria di gran eskala na Zuid-Holland?

Na nivel provinsial tambe renobashon

administrativo ta hunga un papel: por ehèmpel un Komisario di La Reina eligi, e Provisia Randstad (Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht) i un ampliashon di referèndumnan.

Hopi kestion tin un relashon fuerte ku e politika nashonal i di gemeente: introdukshon di un prohibishon di kas di prostitushon, mas respèt pa sosiegu riba djadumingu, subsidio di gobièrnu ku ta hasi proyektonan di arte i kultura aksesibel pa

muchanan di skol, koperashon entre

emisoranan (regional) di TV.

Elekshon di miembronan di Eerste Kamer

Un tarea importantísimo di e miembronan di Staten Provinsial ta konsistí di elekshon di e miembronan (senadornan) di Eerste Kamer. Riba 26 di mei 2003 e miembronan nobo elegi di

Staten Provinsial di tur diesdos provinsia ta skohe e 75 miembronan di Eerste Kamer.

Na nan turno e senadornan di Eerste Kamer por aprobá of desaprobá leinan di Tweede Kamer (e parlamento nashonal).

Kiko e PS por nifiká p'abo i pakiko lo bo bai vota dia 11 di maart?

Hopi asunto ku ta hunga un ròl den komunidad no ta stòp na frontera di gemeente. Den e konteksto aki bo por weta transporte públiko, konstrukshon di karetera, mehoransa di medio ambiente i konservashon di parkenan nashonal, subsidio di e organisashonnan pa minorianan ku tin un tarea di apoyo (maneho Provinsial pa minorianan; bou di esaki ta kai por ehèmpel Profor/Forsa di Amsterdam, Forsa Zuid-Holland), maneho pa hendenan di edat, kuido di salú mental, maneho pa hubentut, deporte i asuntonan di vivienda. Kada partido tin diferente ideanan tokante e asuntonan ei. E Staten Provinsial ta stipulá e maneho pa e próksimo kuater aña riba entre otro e terenonan

ariba menshoná,
Si bo ke ehersé influensha
riba por ehèmpel
ekspanshon di e ret di
karetera òf transporte

públiko, òf bo ta konsiderá komo importante ku institushonnan ku ta duna apoyo mester keda eksistí pa Antianonan i Arubianonan, e ora ei ta di importansha pa bo bai vota djamars 22 di mart riba e partido ku ta kompartí e lokenan ku bo a skohe.

Riba ken bo mester vota?

Speshalmente pa e elekshonnan di Staten Provinsial nan a traha website-nan ku por asistibu den bo eskoho: www.ukomttochook.nl i www.provincies.nl

Ta konsehabel pa bo wak e website-nan aki: ta sosodé ku pa Provinsia por tin diferensha entre partidonan, pasobra e kestionnan ku ta hunga un ròl hopi bia ta diferente.

Riba e websitenan aki bo por skohe e provinsia ku bo ta biba aden. Despues bo por yena e Provinciale stemwijzer: aki nan ta trata tur sorto di tópiko ku ta konta pa bo Provinsia. Finalmente ta bin sali un partido ku mas tantu ta koincidí ku bo puntonan di bista.

Kandidatonan Antiano i Arubiano

Si bo ta buska kandidatonan Antiano i/òf Arubiano pa e elekshonnan pa Staten Provinsial, bo por hañanan riba listanan di diferente partido polítiko den tres provinsia.

Remarkabel ta e lista di e Partido Político “Alianza” na Zuid-Holland riba kua ocho kandidato Antiano i Arubiano ta paresé.

E kandidatonan Antiano i Arubiano ku ta purba nan suerte pa un asiento den Staten Provinsial ta:

Flevoland

Oswaldo Dulzaides
Ed Gumbs

GroenLinks
Partij van de Arbeid

number 10
number 7

Utrecht

Hubert Fermina

D66

number 5

Zuid-Holland

Humphrey Koeiman

GroenLinks

number 20

Viles Franken

Renzo Maduro

Fai Rodriguez

Alfred Bacuna

Carlos Tromp

Dolores Hart

Charlene Martijn

Roland Veeris

Politieke Partij “Alianza”

Politieke Partij “Alianza”

Politieke Partij “Alianza”

Politieke Partij “Alianza”

Politieke Partij “Alianza”

Politieke Partij “Alianza”

Politieke Partij “Alianza”

Politieke Partij “Alianza”

number 1

number 2

number 8

number 10

number 21

number 24

number 25

number 28

Maak gebruik van uw stemrecht!

Hasi uso di bo derecho di vota!

Make use of your right to vote!

**PROVINCIALE
STATENVERKIEZINGEN**

11 maart 2003

Redactie-adres:

OCaN
Laan van Meedervoort 145A
2517 AX Den Haag
E-mail: ocan.antillianen-arubanen@wxs.nl

Redactie:

Artwell Cain
Irene Gumbs
Robert van der Hansz
Jenny Pourier.

Eindredactie: Jacques Hermelijn

Abonnementen (gratis):

Tel. 070-380 33 01

Productie:

Bemaco BV, Den Haag

ISSN 1567-9179